

Yannis Hamilakis - - Some debts can never be repaid: The archeo-politics of the Crisis, JMGS 34 (2016): 227-264

Πώς συνδέεται η παρούσα κρίση στην Ελλάδα με την αρχαιότητα, τα κατάλοιπα των μνημείων αλλά και τις αναφορές σε αυτήν;

«Αρχαιο-πολιτική διάσταση» – το χρέος ως οικονομικό φαινόμενο αλλά και ηθική υποχρέωση - - χρέος στους προγόνους, αυτό που ποτέ δεν μπορεί να αποπληρωθεί

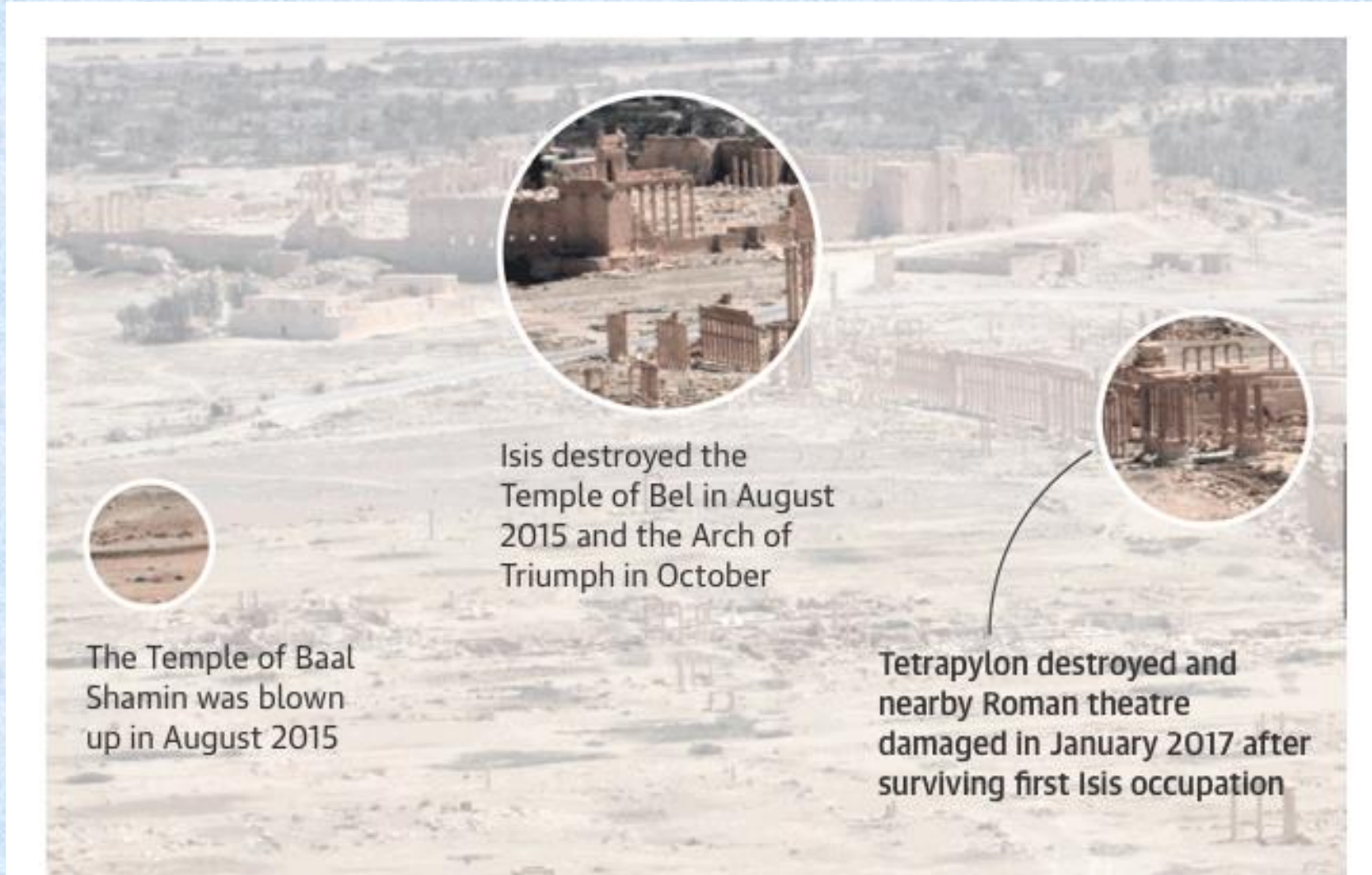
→ Μελέτη επιμέρους καταστάσεων από θρησκευτικές εκδηλώσεις μέχρι καρτούν μέχρι παρεμβολές μέσων ενημέρωσης
ΒΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ η ανασκαφή της Αμφίπολης : από την παραοικονομία μέχρι ένα εθνικό κυνήγι θησαυρών

«Ονειρική» αρχαιολογία όπου οι πρόγονοι έρχονται να σώσουν τους απογόνους την ώρα της ανάγκης, επιμηκύνοντας το προγονικό χρέος

ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ συγγραφέα: από τον 19^ο αι η Ελλάδα βρίσκεται σε καθεστώς κρυπτο-αποικιακό και θεωρεί πως αν ξεπεράσουμε την ιδέα του χρέους προς τους προγόνους θα μπορέσουμε να σπάσουμε την αποικιακή διαδικασία που υφίσταται η χώρα

Οι αρχαιότητες πάντα συνδέονται με την πολιτική – βλ. ISIS και «χορογραφίες καταστροφής» τα βίντεο που αναρτούσαν, και μάλιστα από ανθρώπους που θεωρητικά απεχθάνονται τις εικόνες → ΘΕΑΜΑΤΑ όπως πολλά που έχουν καταγραφεί στην ιστορία αποικιοκρατίας και αρχαιολογίας. ΤΙ ΚΑΝΑΜΕ ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΔΥΤΙΚΟΙ;

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΟΥΝ ΤΩΡΑ ΑΥΤΑ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ;

20 December 2010

Damage assessment

10 January 2017

Ακόμη ένα
παράδειγμα
Αρχαιολογίας –
πολιτικής δίνει η
Ελληνική Κρίση:

Σεπτέμβρης 2015 -
Καμμένος στα
«Σαλαμίνια»

ΠΟΣΟ συνηθες είναι να γιορτάζονται αρχαία γεγονότα;

Σαλαμίνα: από το 2011 – δημοσιότητα το 2015 με στόχο το 2020 πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης και 2500 από τη ναυμαχία

Μεγαλειώδης τελετή σε ένα καταθλιπτικό τοπίο

Κιτς

Ανάξιοι απόγονοι λαμπρών προγόνων

Γιορτάζουμε σήμερα τη ναυμαχία που έλαβε χώρα το Σεπτέμβριο του 480 π. Χ. στη Σαλαμίνα, όχι μόνο ως ιστορικό γεγονός, αλλά και για να τιμήσουμε την τεράστια προσφορά στην Παγκόσμια Ιστορία της νίκης των ενωμένων Ελληνικών Δυνάμεων κατά του Πέρση εισβολέα. Μιας νίκης που κατά γενική ομολογία υπήρξε καθοριστική για τη διάσωση του Δυτικού Πολιτισμού. . . . Μην ξεχνάμε ότι η Ελλάδα καλείται τώρα να αντιμετωπίσει μία καινούργια απειλή από την Ανατολή, την απειλή του φονταμενταλισμού. . . . Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο αγώνας κατά των Περσών ήταν αγώνας για την ελευθερία, ήταν μια νίκη του ελεύθερου πνεύματος κατά της βαρβαρότητας και της υποτέλειας. (Hellenic Republic Ministry of National Defence 2015)

ΣΑΛΑΜΙΝΑ σήμερα – εκεί που είναι θαμμένοι οι πεσόντες του 5^{ου} αι βρίσκονται χωματερές και εργοστάσια... ενώ τμήμα του νησιού κινδυνεύει να πωληθεί ως τμήμα του λιμανιού του Πειραιά

«ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΘΝΙΚΑ-ΤΟΠΙΑ» =
κοινωνικοί φορείς ως ενεργοί δράστες
της σχέσεις πολιτικής και
αρχαιολογίας

Σχέση αρχαιοτήτων μέσα από
διαφορετικές χρονικές περιόδους, με
ιστορικό βάθος => ΧΡΕΟΣ προς τους
προγόνους από τους Έλληνες
απογόνους αλλά και τους Δυτικούς,
οικονομικό και ηθικό

ΠΩΣ ΑΠΟΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΧΡΕΟΣ;

⇒ Η απάντηση της Χρυσής Αυγής:
συγκέντρωση τις Θερμοπύλες

⇒ ΚΡΥΠΤΕΙΑ

⇒ Πρβλ σχέση Σπάρτης με NAZI,
Μεταξά

Figure 4. The Golden Dawn at Thermopylae during their 2013 gathering. *Source:* Photo from *newsbomb.gr* 2013; reproduced with permission.

ΞΕΝΙΟΣ ΔΙΑΣ – και καταγραφή μεταναστών από την αστυνομία

κίνημα της πλατείας ως άμεση δημοκρατία όπως στην αρχαία Αγορά

Αναφορά στη σεισάχθεια

Και το καλύτερο... η επιστροφή της δημοκρατίας στην πατρίδα της – (τι θέλετε να πουλήσω την Ακρόπολη;;)

ΕΚΤΟΣ από τις αναφορές έχουμε εικόνες που παραπέμπουν ή συνδέονται αμεσα με την αρχαιότητα, βλ. καρτούν εφημερίδων, τηλεόραση κλπ εγχώρια και ξένα. Τα πιο συχνά θέματα:

Ο Δούρειος Ιππος, οι άθλοι του Ηρακλεί, ναοί, κίονες, αγάλματα

KipperWilliams

Figure 5. "Parthenon for Sale."
Source: Williams 2010; courtesy of
the artist.

Figure 6. Aphrodite of Melos and the recovery bike. *Source:* Esquivel 2012; courtesy of the artist.

GREEK RUINS

マイアミ
HERALD
Miami Herald

CATALINO
COPYRIGHT 2015
CREATORS.COM

MAYBE WE SHOULD'VE
DONE THE MATH BEFORE
WE VOTED 'NO'... HEY,
WHAT'S THAT SOUND?

ARISTOTLE
SPINNING IN
HIS GRAVE.

RUMBLE!

Οι 50 αποχρώσεις του χρέους...

Δυση – Ελλάδα

Πρόγονοι- απόγονοι

Οικονομικό- ηθικό

Προσωπικό – εθνικό

Χρέος ως βιο-πολιτικό φαινομενο

Οικονομική εξάρτηση σε αντάλλαγμα πολιτική ελευθερία => αποικιοκρατία 19^{ου} και 21^{ου} αι

ΑΜΦΙΠΟΛΗ – η δημόσια διάσταση του λόφου Καστά και η θέση της στην συζήτηση περί οικονομίας και χρέους

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΕΘΝΙΚΟ ΣΠΟΡ...

Αρχαιολογικά νέα στις ειδήσεις και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ΑΛΛΑ η περίπτωση της αμφίπολης ήταν μοναδική για τα ελληνικά και διεθνή δεδομένα λόγω του όγκου των πληροφοριών, άρθρων, αναλύσεων που κυκλοφόρησαν για τέσσερα χρόνια → αρχαιολογικό φαινόμενο

ΤΙ ΩΘΗΣΕ αυτο το φαινόμενο σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο – κατι που ξεπέρασε ακόμη και την αντίδραση στην ανακάλυψη της Βεργίνας από τον Ανδρόνικο τη δεκ. 1970

Ειρωνία, ρητορία και πάθος

«...θάβουν τα ευρήματα της Αμφίπολης για να μη φανεί ποιοι πραγματικά είμαστε και πόσο μακριά μπορούμε να φτάσουμε ... υπακούουν σε οδηγίες ανθρώπων που δεν μπορούν να αποδεχθούν την ανωτερότητα των Ελλήνων...»
-> το κατεστημένο εναντίον του Έθνους...

«Αμφίπολη ως η αντί-πολις των Αθηνών» - - - βοράς/νότος, διεφθαρμένο συγχρονο κέντρο/αγνοί πρόγονοι

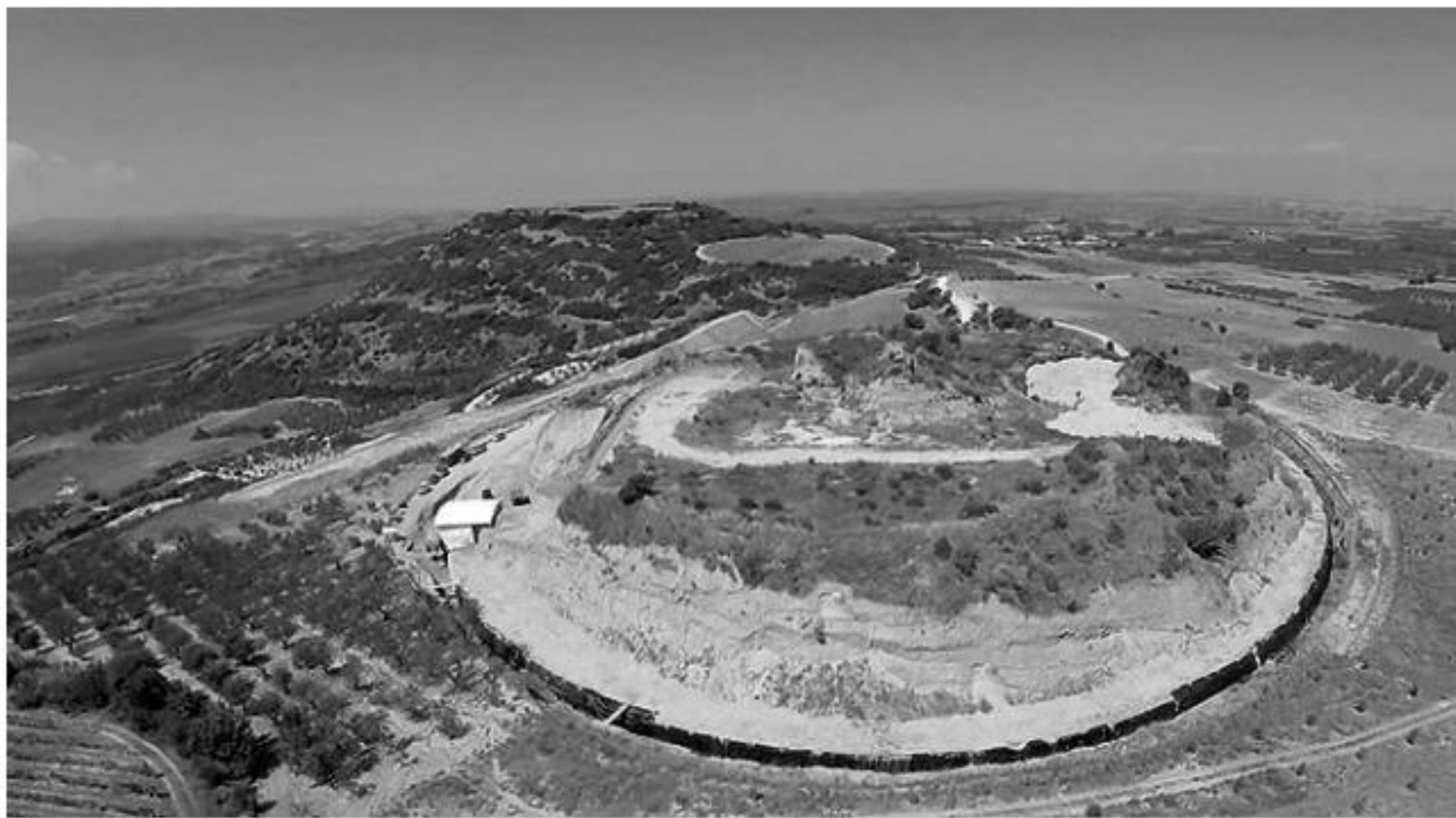

Figure 11. An aerial view of the mound of Kasta at Amphipolis, during the recent excavations.
Source: Tsakiroglou 2014.

ΣΗΜΕΙΩΤΕΟΝ: η Αμφίπολη δεν ανακαλύφθηκε το 2013 αλλά τον 19^οαι

Ανασκαφές Λαζαρίδη το 50, 60 μέχρι τον θάνατο του το 1985 κι έπειτα συνεχίζεται από την Εφορεία Καβάλας/ τώρα Σερρών

Ευρήματα Κ. Περιστέρη: οι σφίγγες, οι «Καρυάτιδες», το μωσαϊκό και κυρίως ο εντυπωσιακός μαρμάρινος περίβολος περ 500 μ

ΓΙΑΤΙ ΤΡΑΒΑΕΙ ΤΑ ΦΩΤΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ Ο,τι ΑΝΑΣΚΑΠΤΕΤΑΙ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ της κλασικής και ελληνιστικής εποχής;;

ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ η ανασκαφή της Αμφίπολης;; Ποιες οι συγκυρίες;;

Παρόλες τις μειώσεις των δαπανών η ανασκαφή στον Καστά συνεχίστηκε με αμείωτο ρυθμό από επιχορηγήσεις του κράτους και δωρεές – πάνω από 500,000€ από το Κράτος σε 3 χρόνια για μια ανασκαφή που χαρακτηρίζεται ως σωστική!!

Από τον Αυγουστο του 2014 η ανασκαφή συνεχίζεται υπό αστυνομική προστασία δίχως δυνατότητα πρόσβασης σε αρχαιολόγους περαν της ομάδας και φυσικά σε πολίτες/επισκέπτες

Ήδη το 2012 οι ανασκαφείς έκαναν μερικές ανακοινώσεις που προδιέθεταν το κοινό για κάτι σημαντικό: ΜΟΝΑΔΙΚΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ ΠΕΡΙΒΟΛΟΣ, τάφος σημαντικών προσώπων

2012-2013 όλοι μιλούσαν για θησαυρούς – μεγάλο μνημείο = μεγάλος θησαυρός, βλ. Βεργίνα

Το ΥΠΠΟ προσπάθησε να συγκρατήσει τη δίνη των αυθαίρετων ανακοινώσεων αλλά μάταια

2013 – «το Λιοντάρι της Αμφίπολης θα πρέπει να ήταν τοποθετημένο στην κορυφή του λόφου»

2014 – Σαμαράς επισκέπτεται τον τύμβο « Ο πολιτικός-αρχαιολόγος και οι προσδοκία των ευρημάτων που πρόκειται να έρθουν στο φώς...»

2014 – δεν βρίσκεται νεκρός, και το πράγμα αρχίζει να ξεφουσκώνει... «το απόλυτο τίποτα»

Διχως κειμήλια δεν έχει προσκύνημα

Απογοήτευση στο κοινό παρόλο που αρχαιολογικά ο τύμβος είναι ανεκτίμητος

Άλλοι πάλι επέμνιναν:
«Αμφίπολη και ο μυστηριώδης υπόγειος κόσμος της»

Και ξαφνικά βρίσκονται τα οστά όχι ενός αλλά πέντε ατόμων, ανακατεμένα κι από πολλές ταφές, κάποια μάλιστα ανήκαν και σε ζώα

Νέα πίεση για απαντήσεις υπό την πίεση του πρωθυπουργού και των εξαγγελιών του → μια γυναίκα, δύο άντρες, ένα παιδί και άλλα μη αναγνωρίσιμα . Η επίσημη αναφορά κυκλοφορεί μια βδομάδα πριν τις εκλογές του Ιανουαρίου 2015

Οι ειδικοί ερευνητές των οστών ΔΕΝ πήραν θέση, αλλά «ανωνυμες πηγές του ΥΠΠΟ» άρχισαν αν φημολογούν ότι πρόκειται για την Ολυμπιάδα (!!)

Η Περιστέρη γρήγορα χαμήλωσε τόνους καθώς «δεν μπορείς να χρονολογήσεις τα οστά»

Μεταξυ 2015-2016 προκύπτει νέος ιδιοκτήτης για τον τάφο - σε συνδυασμό επιγραφών κοντά στο Λιοντάρι και αναγλύφων κοντά στον Λόφο, προτείνουν τον Ηφαιστίωνα... μια κοινωνία στα άκρα, τώρα και για θέματα σεξουαλικού προσανατολισμού...

«Μήπως τελικά το Gay Parade θα γίνει στην Αμφίπολη;»

ΓΙΑΤΙ ΠΟΥΛΗΣΕ ΤΟΣΟ ΠΟΛΥ ΣΤΑ ΜΕΔΙΑ Η ΑΜΦΙΠΟΛΗ:::

Το παιχνίδι της παρουσίασης και η αναμονή της ελπίδας / η ελπίδα της αναμονής

«Η οικονομία του υπερφυσικού»

ΠΑΓΓΑΙΟ
ΓΟΡΓΟΝΕΣ

Χρυσος και βασιλιάδες...

«θα σωθεί όλη η Μακεδονία και κυρίως
οι Σέρρες, όλη η Ελλάδα»

ΑΛΛΑ ΚΑΙ Η ΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΟΝΩΝ
ΚΑΙ ΔΗ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Εθνική, ονειρική και τελεολογική
Αρχαιολογία

Τα ευρήματα ως συλλογικό πλούτος

ΠΟΛΛΕΣ ΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

Από αρχαιολόγους μέχρι σάτιρα

Αναφορές στον Αλέξανδρο και την Κληρονομιά του προς τους Δυτικούς δανειστές -- - «αυτοί μας χρωστούν»
Πολιτιστικό χρέος

Ο μόνος τρόπος να πάψει αυτή η αποικιοκρατική αντίληψη είναι να σπάσουμε τα δεσμά μας με το ένδοξο παρελθόν, αν δεν χρωστάμε εμείς στους προγόνους (προγονολατρεία) τότε ούτε και στους δανειστές (σε ηθικό επίπεδο τουλάχιστον)

- Το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης **ΥΠΟΣΧΕΤΑΙ ΕΠΙΒΛΙΟ** έως το τέλος του χρόνου
- Παύσι θα είναι ο Απρίλιος **Ο ΠΙΟ ΣΚΛΗΡΟΣ ΜΗΝΑΣ**
- «**ΔΙΟΥΣΙΑ ΠΟΛΕΜΟΥ**» στήθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου • Γκάς η πανδημία **ΑΛΛΑΖΕΙ** το πολιτικό τοπίο
- Μόνο οι **ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ** θα ταξιδεύουν στα νησιά
- Το **ΧΙΟΥΜΟΡ** στην εποχή της κρίσης

ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

ΣΩΤΗΡΗΣ ΤΣΙΟΥΠΡΑΣ
«Ο γός δείχνει παρόμοια συμπεριφορά στην Ελλάδα με τα παγετώδη δεδομένα. Παραμένουμε σε επαγρυπνησία»

ΝΙΚΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ
«Η πολιτική ηγεσία είναι εδά. Αλλά ηγέτες άμασε να εμείς οι ίδιοι. Θα πρέπει λοιπόν να αναλάβουμε τις ευθύνες μας»

ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ ΘΑ ΑΝΤΕΞΟΥΜΕ

ΠΙΕΡΡΑΚΗΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ»
«ΟΙ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΘΑ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΜΕ ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΜΑΣ»

• Πώς θα πάρете τα βοηθήματα • Πότε θα δοθούν οι συντάξεις του Απριλίου • Καλοκαίρι το δώρο του Πάσχα

ΕΠΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

ΕΛΕΝΑ ΑΚΡΩΤΑ
ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΣΟΥΠΑ ΒΡΑ ΣΩΣΙΜΕ
Σ. 64

ΡΟΥΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΑΝ ΤΗΝ ΑΔΙΚΗ ΒΟΥΤΙΟΥΚΛΑΚΗ
Σ. 26

ΠΟΡΤΙΑ ΣΚΑΜΠΑΡΟΦΩΣ
ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΑΙΤΑΝΕΥΕΤΑΙ
Σ. 49

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΞΙΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΜΟΥ
Σ. 47

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΠΡΕΠΕΙ ΟΙ ΚΙΝΕΖΟΙ ΝΑ ΖΗΤΗΣΟΥΝ ΕΥΠΙΣΤΩΜΗ;
Σ. 42

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΦΑΣΟΥΛΗΣ
ΕΚΕΙΝΟ ΠΟΥ ΤΡΕΜΩ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΤΑ
Σ. 46

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΜΝΕΝΑΚΗΣ
ΠΡΟΤΟΥ ΗΤΗ-ΕΛΕΦΑΣ ΦΤΑΡΝΙΕΤΕΙ
Σ. 44

Μένουμε σπύ. | Μένουμε

Γίνε συνδρομητής

[3] Και πριν παρέλθουν πολλαί ημέραι από της εισβολής, παρουσιάσθη διά πρώτην φοράν εις τας Αθήνας ο λοιμός, ο οποίος ελέγετο μεν ότι είχεν ενσκήψει προηγουμένως πολλαχού, και εις την Λήμνον και εις άλλας χώρας, **αλλά πουθενά δεν εμνημονεύετο λοιμώδης νόσος τοιαύτης εκτάσεως, ούτε φθορά ανθρώπων τόσοσ μεγάλη.** [4] Διότι ούτε ιατροί, οι οποίοι, αγνοούντες την φύσιν της ασθενείας, **επεχείρουν διά πρώτην φοράν να την θεραπεύσουν, αλλ' απέθνησκαν οι ίδιοι μάλλον, καθόσον και περισσότερον ήρχοντο εις επαφήν με αυτήν, ούτε άλλη καμία ανθρωπίνη τέχνη ηδύνατο να βοηθήση.** Ότι αφορά εξ άλλου τας προς τους θεούς παρακλήσεις ή τας προς τα μαντεία επικλήσεις και τα τοιαύτα, τα πάντα ήσαν ανωφελή, και επί τέλους οι άνθρωποι, καταβληθέντες από το κακόν, παρητήθησαν αυτών.

[48] **Η νόσος ήρχισε το πρώτον, ως λέγεται, από την νοτίως της Αιγύπτου κειμένην Αιθιοπίαν,** από όπου κατέβη έπειτα εις την Αίγυπτον και την Λιβύην και επεξετάθη εις το πλείστον μέρος της Περσικής αυτοκρατορίας. [2] Εις δε την πόλιν των Αθηνών ενέσκηψεν αιφνιδίως και προσέβαλε κατά πρώτον τους κατοίκους του Πειραιώς, και διά τούτο ελέχθη από αυτούς ότι οι Πελοποννήσιοι είχαν ρίψει δηλητήριον εις τας δεξαμενάς, διότι κρήναι δεν υπήρχαν ακόμη εκεί. Αλλ' ύστερον έφθασε και εις την άνω πόλιν και από τότε ηύξησε μεγάλως η θνησιμότης. [3] **Καθείς δε, είτε ιατρός είτε άπειρος της ιατρικής, ημπορεί, αναλόγως της ατομικής του κρίσεως, να ομιλή περί της πιθανής προελεύσεώς της και περί των αιτίων, τα οποία νομίζει ικανά να επιφέρουν τοιαύτην διατάραξιν των υγιεινών συνθηκών. Αλλ' εγώ, που και ο ίδιος έπαθα από την νόσον, και με τα ίδια τα μάτια μου είδα άλλους πάσχοντας, θα εκθέσω την πραγματικήν της πορείαν και θα περιγράψω τα συμπτώματά της, η ακριβής παρατήρησις των οποίων θα επιτρέψη ασφαλέστερον εις τον καθένα που θα ήθελε να τα σπουδάση επιμελώς να κάμη την διάγνωσίν της, εάν ποτέ ήθελε και πάλιν ενσκήψει.**

[49] Το έτος τώνοντι εκείνο, κατά κοινήν ομολογίαν, έτυχε μέχρι της στιγμής της εισβολής της νόσου να είναι κατ' εξοχήν απηλλαγμένον από άλλας ασθενείας. **Εάν όμως κανείς υπέφερε τυχόν προηγουμένως από καμίαν άλλην ασθένειαν, όλοι κατέληγαν εις αυτήν.** [2] Όσοι εξ άλλου ήσαν ως τότε υγιείς, χωρίς καμίαν φανεράν αιτίαν, προσεβάλλοντο αιφνιδίως από πονοκέφαλον με **ισχυρόν πυρετόν και ερυθρήματα και φλόγωσιν των οφθαλμών, και το εσωτερικόν του στόματος, ο φάρυγξ και η γλώσσα εγίνοντο ευθύς αιματώδη, και η εκπνοή ήτον αφύσικος και δυσώδης.** [3] Κατόπιν των φαινομένων αυτών, επηκολούθουν πτερνισμοί και βραχνάδα, και μετ' ολίγον το κακόν κατέβαινεν εις το στήθος, συνοδευόμενον από ισχυρόν βήχα. Και όταν προσέβαλλε τον στόμαχον, επροκάλει ναυτίαν, και ταύτην επηκολούθουν, με μεγάλην μάλιστα ταλαιπωρίαν, **εμετοί χολής, όσοι περιγράφονται υπό των ιατρών.** [4] Και εις άλλους μεν αμέσως, εις άλλους δε πολύ βραδύτερον, παρουσιάζετο τάσις προς εμετόν ατελεσφόρητος, προκαλούσα ισχυρόν σπασμόν, ο οποίος εις άλλους μεν κατέπαυεν, εις άλλους δε εξηκολούθει επί πολύ. [5] Το σώμα εξωτερικώς δεν παρουσιάζετο πολύ θερμόν εις την αφήν, ούτε ήτο ωχρόν, αλλ' υπέρυθρον, πελιδνόν, έχον εξανθήματα μικρών φλυκταινών και ελκών. Εσωτερικώς όμως εθερμαίνετο τόσον πολύ, ώστε οι ασθενείς δεν ηνείχοντο ούτε τα ελαφρότατα ενδύματα ή σινδόνια, και επέμεναν να είναι γυμνοί, και μεγίστην ησθάνοντο ευχαρίστησιν, αν ημπορούσαν να ριφθούν εντός ψυχρού ύδατος. Πολλοί δε πράγματι, οι οποίοι είχαν μείνει ανεπιτήρητοι, ερρίφθησαν εις δεξαμενάς, διότι κατετρύχοντο από δίψαν άσβεστον, αφού και το πολύ και το ολίγον ποτόν εις ουδέν ωφέλει. [6] **Και η αδυναμία τού ν' αναπαυθούν, καθώς και η αϋπνία, τους εβασάνιζαν διαρκώς.** Και το σώμα, εφόσον η νόσος ήτο εις την ακμήν της, δεν κατεβάλλετο, αλλ' αντείχε καταπληκτικώς εις την ταλαιπωρίαν, ώστε ή απέθνησκαν οι πλείστοι την εβδόμην ή ενάτην ημέραν εκ του εσωτερικού πυρετού, πριν εξαντληθούν εντελώς αι δυνάμεις των, ή, εάν διέφευγαν την κρίσιν, η νόσος κατήρχετο περαιτέρω εις την κοιλίαν και επροκάλει ισχυράν έλκωσιν, και συγχρόνως επήρχετο ισχυρά διάρροια, ούτως ώστε κατά το μεταγενέστερον τούτον στάδιον οι πολλοί απέθνησκαν από εξάντλησιν. [7] Διότι το νόσημα, αφού ήρχιζεν από την κεφαλήν, όπου το πρώτον εγκαθίστατο, εξετείνετο βαθμηδόν εφ' όλου του σώματος, και αν κανείς ήθελε διαφύγει τον θάνατον, προσέβαλλε τα άκρα, όπου άφηνε τα ίχνη του. [8] Καθόσον το νόσημα προσέβαλλε και τα αιδοία και τα άκρα των χειρών και ποδών, και πολλοί χάνοντες αυτά εσώζοντο, μερικοί μάλιστα έχαναν και τους οφθαλμούς. Άλλοι πάλιν, ευθύς μετά την θεραπείαν, επάθαιναν γενικήν αμνησίαν και δεν ανεγνώριζαν ούτε εαυτούς, ούτε τους οικείους των.

50] Ο χαρακτήρ τώντι της νόσου ήτο τοιούτος, ώστε δεν ημπορεί να περιγραφή επαρκώς διά λόγων, και όχι μόνον η σφοδρότης της προσβολής εκάστου κρούσματος υπερέβαινε γενικώς την ανθρωπίνην αντοχήν, αλλά και κατά τούτο απεδείχθη σαφέστατα ότι δεν επρόκειτο διά καμίαν από τας συνήθεις ανθρωπίνας ασθενείας, καθόσον τα όρνεα και τα τετράποδα, όσα τρώγουν τα ανθρώπινα πτώματα, μολονότι πολλοί νεκροί έμεναν άταφοι, ή δεν επλησίαζαν αυτούς, ή αν έτρωγαν από τα πτώματα, εψοφούσαν. [2] Απόδειξις τούτου είναι η αναμφισβήτητος εξαφάνισις των ορνέων τούτων, τα οποία δεν έβλεπε κανείς ούτε πέριξ των πτωμάτων, ούτε αλλού πουθενά. Ενώ προκειμένου περί των σκύλων, το αποτέλεσμα ήτον ακόμη περισσότερο καταφανές, ως εκ του ότι συμβιούν με τους ανθρώπους.

[51] ... **Αλλ' ουδέ και κανέν φάρμακον, δύναμαι σχεδόν να είπω, ευρέθη, του οποίου η χρήσις να είναι αποτελεσματική, [3] διότι εκείνο που ωφέλει τον ένα, αυτό το ίδιον έβλαπτε τον άλλον,** και καμία ιδιοσυγκρασία, όπως απεδείχθη, δεν ήτον αρκετά ισχυρά διά να αντισταθή, ή αρκετά ασθενής, όπως αποφύγη την ασθένειαν, αλλά όλοι αδιακρίτως υπέκυπταν εις αυτήν, και εκείνοι ακόμη που εθεραπεύοντο με πάσαν ιατρικήν επιμέλειαν. [4] Και το φοβερώτερον εις όλην αυτήν την ασθένειαν ήτο όχι μόνον η αποθάρρυνσις των θυμάτων, όταν αντελαμβάνοντο ότι προσεβλήθησαν από την νόσον (διότι το πνεύμα των παρεδίδετο αμέσως εις απελπισίαν και εγκατέλειπαν εαυτούς εις την τύχην και δεν ανθίσταντο κατά της ασθενείας), αλλά και το γεγονός ότι, νοσηλεύοντες ο εις τον άλλον, εμολύνοντο και απέθνησκαν ωςάν πρόβατα. [5] **Και τούτο προεκάλει τους περισσοτέρους θανάτους, διότι ή απέφευγαν εκ φόβου να επικοινωνούν προς αλλήλους και οι ασθενείς απέθνησκαν εγκατελελειμμένοι, εις τρόπον ώστε πολλαί κατοικίαι ερημώθησαν δι' έλλειψιν νοσηλείας, είτε επικοινωνούσαν και απέθνησκαν εκ της μολύνσεως.** Η τελευταία αύτη τύχη επεφυλάσσετο ιδίως εις τους οπωσδήποτε αντιποιομένους ευγένειαν αισθημάτων, διότι, θεωρούντες τούτο καθήκον τιμής, επεσκέπτοντο τους φίλους των, αψηφούντες τον προσωπικόν κίνδυνον, ενώ αντιθέτως οι ίδιοι οι συγγενείς, καταβαλλόμενοι από το μέγεθος της συμφοράς, εβαρύνοντο επί τέλους και παρήτουν και αυτούς τους θρήνους υπέρ των αποθνησκόντων. [6] **Ακόμη όμως περισσότερο ευσπλαχνίζοντο τους θνήσκοντας και τους ασθενείς όσοι είχαν θεραπευθή από την νόσον, διότι και εγνώριζαν αυτήν εξ ιδίας πείρας και ήσαν του λοιπού οι ίδιοι πλήρεις θάρρους, καθόσον η νόσος δεν προσέβαλλε δις τον ίδιον άνθρωπον, μετά κακής τουλάχιστον εκβάσεως.** Και όχι μόνον εμακαρίζοντο αυτοί από τους άλλους, αλλά και οι ίδιοι, ένεκα της υπερβολής της παρούσης χαράς των, είχαν ως προς το μέλλον κάποιαν επιπολαίαν ελπίδα ότι δεν θ' απέθνησκαν πλέον ούτε από άλλην ασθένειαν.

[52] **Αλλά την εκ της νόσου ταλαιπωρίαν επηύξησεν η συγκέντρωσις του πληθυσμού της υπαίθρου χώρας εντός της πόλεως.**¹ Οι νεωστί ιδίως εισελθόντες υπέφεραν περισσότερο. [2] Διότι δια την έλλειψιν οικιών ηναγκάζοντο να ζουν εντός παραπηγμάτων πνιγηρών ως εκ του θέρους, και οι θάνατοι επήρχοντο εν τω μέσω μεγάλης αταξίας. ....

[53] **Αλλ' η νόσος εισήγαγε προσέτι και άλλας χειροτέρας μορφάς ανομίας εις την πόλιν. Διότι πολλοί, οι οποίοι προηγουμένως απέκρυπτον την επίδοσίν των εις αθεμίτους ηδονάς, παρεδίδοντο ήδη εις αυτάς χωρίς καμίαν επιφύλαξιν,** καθόσον έβλεπαν πόσον αιφνιδια ήτον η μετάπτωσις, αφ' ενός μεν των πλουσίων, οι οποίοι εξαίφνης απέθνησκαν, αφ' ετέρου δε των τέως εντελώς απόρων, οι οποίοι εις μίαν στιγμήν υπεισήρχοντο εις τας περιουσίας εκείνων. [2] Ως εκ τούτου, απεφάσιζαν να χαρούντην ζωήν των όσον ημπορούσαν ταχύτερον, επιδιδόμενοι εις τας απολαύσεις, διότι εθεώρουν και την ζωήν και τον πλούτον εξίσου εφήμερα. [3] Και κανείς δεν ήτο διατεθειμένος να υποβάλλεται προκαταβολικώς εις ταλαιπωρίας προς επιδίωξιν σκοπού, τον οποίον ενόμιζεν ενάρετον, αφού εθεώρει αμφίβολον, αν θα επιζήση, διά να πραγματοποιήση αυτόν, μόνον δε ό,τι παρείχεν άμεσον απόλαυσιν, και ό,τι καθ' οιονδήποτε τρόπον ωδήγει εις τούτο, τούτο κατήντησε να θεωρήται και ενάρετον και χρήσιμον. [4] **Αλλά φόβος των θεών ή νόμος των ανθρώπων κανείς δεν τους συνεκράτει, αφ' ενός μεν διότι βλέποντες ότι όλοι εξ ίσου απέθνησκαν, έκριναν ότι καμία δεν υπήρχε διαφορά μεταξύ ευσεβείας και ασεβείας, εξ άλλου δε επειδή κανείς δεν επίστευεν ότι θα επιζήση, διά να δώση λόγον των εγκλημάτων του και τιμωρηθή δι' αυτά.** Τουναντίον, όλοι εθεώρουν ότι η ήδη κατεψηφισμένη κατ' αυτών και επί των κεφαλών των επικρεμαμένη τιμωρία ήτο πολύ βαρυτέρα και ότι, πριν επιπέση κατ' αυτών, εύλογον ήτο να χαρούν οπωσδήποτε την ζωήν των.

[54] Εις τοιαύτην συμφοράν περιπεσόντες οι Αθηναίοι, εταλαιπωρούντο, καθόσον και εντός της πόλεως η θνησιμότης ήτο μεγάλη και εκτός αυτής τα κτήματά των ερημώνοντο. ....

- Το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης **ΥΠΟΣΧΕΤΑΙ ΕΠΙΒΛΙΟ** έως το τέλος του χρόνου
- Παύσι θα είναι ο Απρίλιος **Ο ΠΙΟ ΣΚΛΗΡΟΣ ΜΗΝΑΣ**
- «**ΔΙΘΥΣΣΑ ΠΟΛΕΜΟΥ**» στήθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου • Γκάς η πανδημία **ΑΛΛΑΖΕΙ** το πολιτικό τοπίο
- Μόνο οι **ΜΟΝΙΜΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ** θα ταξιδεύουν στα νησιά
- Το **ΧΙΟΥΜΟΡ** στην εποχή της κρίσης

ΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

ΣΩΤΗΡΗΣ ΤΣΟΥΓΡΑΣ
«Ο γός δείχνει παρόμοια συμπεριφορά στην Ελλάδα με τα παγετώδη δεδομένα. Παραμένουμε σε επαγρυπνησία»

ΝΙΚΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ
«Η πολιτική ηγεσία είναι εδά. Αλλά ηγέτες άμασε να εμείς οι ίδιοι. Θα πρέπει λοιπόν να αναλάβουμε τις ευθύνες μας»

ΚΟΡΩΝΟΪΟΣ ΘΑ ΑΝΤΕΞΟΥΜΕ

ΠΕΡΡΑΚΑΚΗΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ»
«ΟΙ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΘΑ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΜΕ ΜΗΝΥΜΑ ΣΤΟ ΚΙΝΗΤΟ ΜΑΣ»

• Πώς θα πάρете τα βοηθήματα • Πότε θα δοθούν οι συντάξεις του Απριλίου • Καλοκαίρι το δώρο του Πάσχα

ΕΠΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

ΕΛΕΝΑ ΑΚΡΩΤΑ
ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΣΟΥΠΑ ΒΡΑ ΣΩΣΙΜΕ
Σ. 64

ΡΟΥΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΑΝ ΤΗΝ ΑΔΙΚΗ ΒΟΥΤΙΟΥΚΛΑΚΗ
Σ. 26

ΠΟΡΤΙΑ ΣΚΑΜΠΑΡΟΦΩΣ
ΤΟ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΑΙΤΑΝΕΥΕΤΑΙ
Σ. 49

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΞΙΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΜΟΥ
Σ. 47

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ
ΠΡΕΠΕΙ ΟΙ ΚΙΝΕΖΟΙ ΝΑ ΖΗΤΗΣΟΥΝ ΕΥΠΙΣΤΩΜΗ;
Σ. 42

ΣΤΑΜΑΤΙΝΗ ΦΑΣΟΥΛΗΣ
ΕΚΕΙΝΟ ΠΟΥ ΤΡΕΜΩ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΕΤΑ
Σ. 46

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΝΙΝΕΛΛΗΣ
ΠΡΟΤΟΥ ΗΤΗ-ΕΛΕΦΑΣ ΦΤΑΡΝΙΕΤΕΙ
Σ. 44

Μένουμε σπύ. | Μένουμε

Γίνε συνδρομητής

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Τα μόνα μουσεία με συλλογές αρχαιολογικού περιεχομένου που ιδρύθηκαν και λειτουργούν ως ΝΠΙΔ ΜΚΧ είναι το μουσείο ΜΠΕΝΑΚΗ και το μουσείο ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Δίχως αυτοτελή νομική προσωπικότητα (δηλ. μέρος Ιδρύματος) είναι το **Μουσείο Πιερίδη Αρχαίας Κυπριακής Τέχνης** (Αθήνα 2001) – Οικ. Πιερίδη και Πολιτιστικό Κέντρο Ομίλου Λαϊκής Τράπεζας (νυν Κύπρου / Πειραιώς) με έδρα τη Λάρνακα. - - <http://www.pieridesfoundation.com.cy/main/default.aspx?tabID=3&itemID=3&mid=24>

Αθηναϊς (Ομιλος Μαμιδάκη - - Jetoil) και συνδυασμός πολυχώρων...

Μουσείο Αρχαίων, Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Οργάνων (Θεσ/νικη 1997) – Πολιτιστικό Κέντρο Τράπεζας Μακεδονίας-Θράκης, νυν Πειραιώς

Πολιτιστικό Κέντρο «**Ελληνικός Κόσμος**» του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού (Αθήνα 1993 Οικ. Εφραίμογλου)

Μουσείο Πιερίδη – Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου

Η Αρχαιολογική Συλλογή του Μουσείου Πιερίδη – Πολιτιστικού Ίδρυματος Τραπέζης Κύπρου αποτελείται από 2.500 περίπου αρχαιολογικά ευρήματα. Την ιδιωτική αυτή συλλογή, την οποία άρχισε ο Δημήτριος Πιερίδης το 1839, προστάτησαν και συστηματικά εμπλούτισαν οι μετέπειτα πέντε γενεές της οικογένειας Πιερίδη. Η συλλογή στεγάστηκε στο αποικιακού ρυθμού αρχοντικό της οικογένειας, που κτίστηκε το 1815, όπου και βρίσκεται μέχρι σήμερα. Το 1974, η οικογένεια Πιερίδη πήρε την απόφαση να ανοίξει την πόρτα της οικίας της, αρχικά στους κατοίκους της Λάρνακας και στη συνέχεια στο ευρύτερο κοινό, με σκοπό να τους προσφέρει την ευκαιρία να έλθουν σε άμεση επαφή με τα σημαντικότερα αρχαιολογικά εκθέματα της συλλογής και μέσω αυτών να γνωρίσει τον πολιτισμό της Κύπρου. Έκτοτε, λειτουργεί και ως Ιδιωτικό Αρχαιολογικό Μουσείο.

Το Μουσείο Πιερίδη – Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένα από τα σπουδαιότερα ιδιωτικά μουσεία της Κύπρου, αφού παρουσιάζει, μέσα από τα σπάνια αρχαιολογικά και άλλα αντικείμενα της συλλογής του, τον πολιτισμό του νησιού δια μέσου των αιώνων. Ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να ταξιδέψει νοερά μέσα σε 9.000 χρόνια πολιτισμού, αρχίζοντας από τη Νεολιθική Εποχή, συνεχίζοντας στη Χαλκοκρατία, τη Γεωμετρική Εποχή, την Αρχαϊκή, Κλασσική, Ελληνιστική και Ρωμαϊκή Εποχή και τέλος τη Βυζαντινή-Μεσαιωνική Εποχή. Επιπλέον, στους χώρους του μουσείου στεγάζεται μια εξαιρετική συλλογή από πρωτότυπους παλαιούς χάρτες της Κύπρου και της Ανατολικής Μεσογείου, μέρος της συλλογής Εθνογραφικής Κυπριακής Τέχνης, καθώς και η σπάνια συλλογή Ελληνιστικών και Ρωμαϊκών γυάλινων αγγείων.

Στο Μουσείο Πιερίδη λειτουργεί κατάστημα με αντίγραφα εκθεμάτων καθώς και δημιουργίες ταλαντούχων Κυπρίων καλλιτεχνών, εμπνευσμένες από τη συλλογή του μουσείου.

Μουσείο Πιερίδη Αρχαίας Κυπριακής Τέχνης-Αθηναΐς

Το **Μουσείο Πιερίδη** είναι το πρώτο μουσείο Αρχαίας Κυπριακής Τέχνης στην Ελλάδα. Το Μουσείο στεγάζεται στον πολυχώρο πολιτισμού «**Αθηναΐς**» ο οποίος ανήκει στον Όμιλο Επιχειρήσεων της Μαριλένας Γ. Μαμιδάκη. Το Μουσείο άνοιξε το 2001 και φιλοξενεί από το Φεβρουάριο του 2004 την έκθεση με τίτλο «**3200 χρόνια Κυπριακού Ελληνισμού-Από την Αστάρτη στην Αφροδίτη**».

Βασικός στόχος της έκθεσης είναι να παρουσιάσει τα στάδια εξελληνισμού της Μεγαλονήσου, μέσα από μία μεγάλη σειρά κυπριακών εκθεμάτων των Προϊστορικών, Γεωμετρικών, Αρχαϊκών, Κλασσικών και Ελληνιστικών χρόνων. Τα εκθέματα προέρχονται από τις συλλογές έξι κρατικών μουσείων της Κύπρου καθώς επίσης και του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου της Αθήνας. Τα περισσότερα από αυτά εκτίθενται για πρώτη φορά δίνοντας έτσι τη μοναδική ευκαιρία στους επισκέπτες να θαυμάσουν από κοντά σπάνιους θησαυρούς. Εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά όλων των ηλικιών που αποβλέπουν στη δημιουργική επαφή των παιδιών με τον αρχαίο πολιτισμό της Κύπρου και της Ελλάδας πραγματοποιούνται καθημερινά.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΧΑΙΩΝ, ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Θεσσαλονίκη

Το Μουσείο Αρχαίων Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μουσικών Οργάνων ιδρύθηκε το 1977 και στεγάζεται στο αναπαλαιωμένο κτίριο της Τράπεζας Μακεδονίας-Θράκης. Η συλλογή του αποτελείται από 200 και πλέον αντίγραφα μουσικών οργάνων, τα οποία χρονολογούνται από το 2800 π.Χ. μέχρι και τις αρχές του 20ού αιώνα, και βασίστηκε σε εικαστικές μαρτυρίες που συλλέχθηκαν και μελετήθηκαν από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Στόχος του μουσείου είναι να αναδείξει την κοσμική αρχαία και βυζαντινή μουσική μέσα από εικαστικές μαρτυρίες, καθώς και να κάνει γνωστή στο ευρύ κοινό την ιστορία της μουσικής και των μουσικών οργάνων στον ελλαδικό χώρο από την Προϊστορική εποχή μέχρι τις μέρες μας.

Στους χώρους του μουσείου, εκτός από τη μόνιμη συλλογή των μουσικών οργάνων, εκτίθενται και 82 όργανα, τοποθετημένα σε ειδική προθήκη μαζί με την εικαστική μαρτυρία από την οποία απορρέουν. Παράλληλα, το μουσείο δραστηριοποιείται στην έρευνα και την καταγραφή συλλογής με εξειδικευμένα εργαλεία, απαραίτητα για την κατασκευή των μουσικών οργάνων από τους Προϊστορικούς μέχρι και τους Ρωμαϊκούς χρόνους (τμήμα μουσικής τεχνολογίας).

Τέλος, στο πωλητήριο του μουσείου μπορεί να βρει κανείς πολύ όμορφα κοσμήματα σε χρυσό και ασήμι, αντίγραφα μουσικών οργάνων.

Καινοτομία

Ο «Ελληνικός Κόσμος», το Κέντρο Πολιτισμού του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού, αποτελεί ένα υπερσύγχρονο Πολιτιστικό Κέντρο και Μουσείο που ξεχωρίζει για τα πρωτοποριακά προγράμματά του. Βρίσκεται στον παλιό βιομηχανικό άξονα Αθήνας-Πειραιά, εκεί όπου η μνήμη συναντά τη νεότερη ταυτότητα της πόλης, και η αρχιτεκτονική του χαρακτηρίζει την οδό Πειραιώς.

Πολύπλευρη δράση

Ο «Ελληνικός Κόσμος» είναι ένας πολυχώρος όπου οι επισκέπτες βιώνουν την ελληνική ιστορία και τον πολιτισμό και ταυτόχρονα ένα ζωντανό κύτταρο πολιτισμικής δημιουργίας και έκφρασης. Στους χώρους του πραγματοποιείται ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων ανοιχτό σε όλες τις ηλικίες και τα ενδιαφέροντα:

- Διαδραστικές εκθέσεις
- Περιηγήσεις Εικονικής Πραγματικότητας
- Εκπαιδευτικά προγράμματα
- Συνέδρια
- Θεατρικές παραστάσεις
- Εστία κυβερνοχώρου (Internet Café)
- Προβολή ντοκιμαντέρ
- Καλλιτεχνικές εκδηλώσεις

Τεχνολογία αιχμής

Με όχημα την πιο σύγχρονη τεχνολογία η περιήγηση στην ελληνική ιστορία μετατρέπεται σε αληθινή εμπειρία! Οπτικοακουστικά και διαδραστικά μέσα προσφέρουν ένα νέο τρόπο διάδοσης της ιστορικής πληροφορίας, όπου το κοινό συμμετέχει ενεργά, διερωτάται, παρεμβαίνει και διαμορφώνει την πορεία εξέλιξης των δρώμενων.

Ανάπτυξη

Ο «Ελληνικός Κόσμος» διαρκώς εξελίσσεται. Νέοι χώροι και δράσεις αναπτύσσονται, έτσι ώστε το Κέντρο Πολιτισμού, από τα 16 στρέμματα που ξεκίνησε το 1998 να μετατραπεί σταδιακά σε ένα πολιτιστικό πάρκο 60 στρεμμάτων, στο οποίο συναντώνται η ιστορία, η τεχνολογία και η αρχιτεκτονική.

1998: Εγκαινιάζεται ο «Ελληνικός Κόσμος» με την έκθεση για τις εθνικές επετείους και την ιστορική μνήμη, η οποία έδωσε νέα διάσταση στον τρόπο που προσεγγίζουμε το παρελθόν.

2006: Ξεκινά τη λειτουργία της η «Θόλος», το νέο ημισφαιρικό θέατρο Εικονικής Πραγματικότητας όπου παρουσιάζονται οι ψηφιακές συλλογές του ΙΜΕ.

2008: Ανοίγει τις πύλες του στο κοινό το «ΘΕΑΤΡΟΝ», ένας πολυδύναμος χώρος που φιλοδοξεί να στεγάσει τη σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία και έκφραση.

<http://www.fhw.gr/cosmos/index.php?id=1&&lg=>

ΙΜΕ - - ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

<http://future.hellenic-cosmos.gr>

Εισαγωγή Προβολές Τεχνολογία Ξενάγηση Υλοποίηση Πρόσβαση en

Η «Θόλος» είναι το νέο ημισφαιρικό «Θέατρο» Εικονικής Πραγματικότητας του Ιδρύματος, χωρητικότητας 132 ατόμων. Είναι ένα κτήριο υψηλής αρχιτεκτονικής, με μοναδική τεχνολογική υποδομή, το οποίο φιλοξενεί τις ψηφιακές συλλογές του ΙΜΕ.

Η «Θόλος» μοιάζει με πλανητάριο στα φυσικά και μορφολογικά της χαρακτηριστικά. Ουσιαστικά όμως, το μόνο κοινό χαρακτηριστικό τους είναι το ημισφαιρικό σχήμα της επιφάνειας προβολής. Η σφαιρική εξωτερική μορφή της «Θόλου» παραπέμπει σε ένα ουράνιο σώμα που στροβιλίζεται. Πρόκειται για μια αίσθηση που αποδίδεται με την επεξεργασία των επιφανειών και την επιλογή των υλικών, όπως οι επάλληλοι δακτύλιοι που περιβάλλουν το εξωτερικό κέλυφός της και ο ειδικός φωτισμός που την αναδεικνύει κατά τη διάρκεια της νύχτας. Η «Θόλος» γίνεται έτσι σύμβολο του «Ελληνικού Κόσμου» και χαρακτηρίζει την οδό Πειραιώς.

Οι προβολές είναι διαδραστικές, ελεγχόμενες από το θεατή, και όχι στατικές. Πρόκειται για μια μοναδική εμπειρία εμπύθισης στον εικονικό κόσμο, που χαρακτηρίζεται από άμεση ανταπόκριση, ευελιξία, πρωτοτυπία και ζωντάνια.

Προβολές - Πληροφορίες

Η «Θόλος» (το θέατρο εικονικής πραγματικότητας) του Κέντρου Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος» θα παραμείνει **κλειστή το Σάββατο 18 Μαρτίου & την Κυριακή 19 Μαρτίου**, λόγω συντήρησης και αναβάθμισης των συστημάτων της.

ΩΡΑ	ΔΕΥ.	ΤΡ.	ΤΕΤ.	ΠΕΜ.	ΠΑΡ.	ΣΑΒ.	ΚΥΡ.
09:00	Κ Λ Ε Ι Σ Τ Α						
10:00							
11:00							
12:00							
13:00							
14:00							
15:00							
16:00							
17:00							
18:00							
19:00							

«Αγία Σοφία, 1500 Χρόνια Ιστορίας»

«Περιήγηση στην Αρχαία Ολυμπία»

«Περιήγηση στην Αρχαία Μίλητο»

«Διαδραστική Περιήγηση στην Αρχαία Αγορά των Αθηνών»

«Τιτάνες στην Εποχή των Παγετώνων»

«Δαρβίνος - Το Μυστήριο της Φύσης»

«Κατακτώντας τους Ουρανούς. Ένα όνειρο της ανθρωπότητας»

Ομαδικές επισκέψεις μόνο κατόπιν προσυνηνόησης

Αρχαιολογικές συλλογές αλλά ούτε οι μόνες ούτε οι κύριες

ΔΩΡΕΑ στο κράτος με πρωτοποριακές δραστηριότητες

Ο Αντώνης Μπενάκης μπροστά σε μυκηναϊκό αγγείο →

Οικ. Μπενάκη: ομογενείς από την Αλεξάνδρεια, Εμμανουήλ και υιός Αντώνης δώρισε εις το Εθνος τις προσωπικές του συλλογές από αγορές της Αιγύπτου, Ελλάδος και της Δυτικής Ευρώπης για την κατάρτιση μουσείου (αδελφή του η Π. Δέλτα)

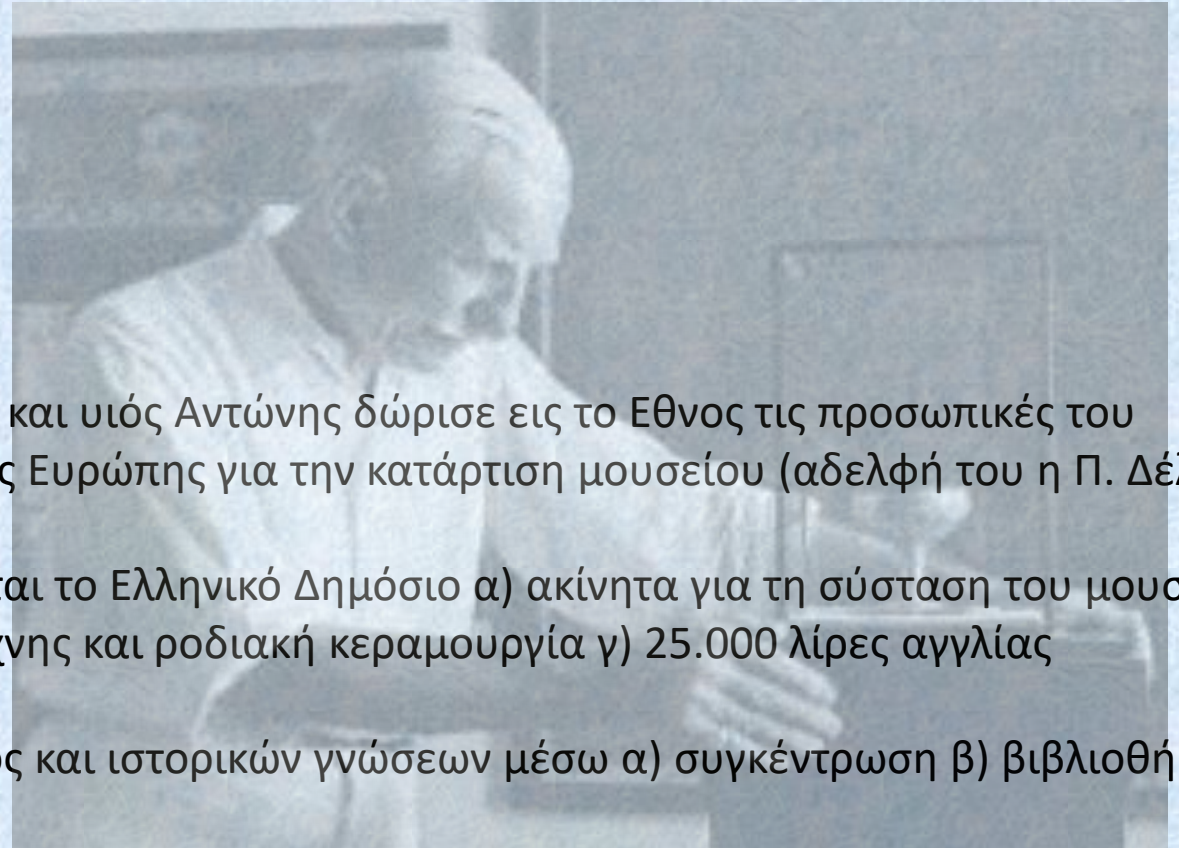
Ειδικός ΝΟΜΟΣ 1930 επί Βενιζέλου – Γ. Παπανδρέου δέχεται το Ελληνικό Δημόσιο α) ακίνητα για τη σύσταση του μουσείου, συλλογές αρχαιολογικές εως λαογραφικής και ισλαμικής τέχνης και ροδιακή κεραμουργία γ) 25.000 λίρες αγγλίας

ΣΤΟΧΟΣ του μουσείου: προαγωγή καλλιτεχνικού αισθήματος και ιστορικών γνώσεων μέσω α) συγκέντρωση β) βιβλιοθήκη

Διοίκηση: Δεκαμελής επιτροπή - - - φοροαπαλλαγές και ειδική μεταχείριση των αρχαιοτήτων

Είσοδος: υποχρεωτικά μια μέρα την εβδομάδα δωρεάν, ειδική τιμή για μαθητές/φοιτητές αλλά απαγόρευση εισόδου σε παιδιά κάτω των 10 ετών

ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ: τακτικά από το 1947 με ειδικό νόμο για κάλυψη αποδοχών προσωπικού και λειτουργικών δαπανών

Προσωπικός τόνος στη συλλογή – εμφανής και στον τρόπο στησιματος

Το πρώτο «κυλικείο» σε ελληνικό μουσείο... 1976

Πωλητήριο και «Φίλοι Μ. Μπενάκη»

Αναζήτηση έργων που θα συμπλήρωναν τη συλλογή π.χ. Κινέζικη Κεραμική της συλλογής Ευμορφόπουλου, δωρεά έργων Χατζηκυριακού-Γκίκα

Πάνω από 45.000 αντικείμενα (διπλασιάστηκαν σχεδόν από την ίδρυσή του), χιλιάδες τόμων βιβλίων και φωτογραφικού αρχείου, συν το υλικό τεκμηρίωσης της νεοελληνικής αρχιτεκτονικής, ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα, περιοδικές εκθέσεις, εργαστήρια, εκδόσεις κλπ

➔ Ανάγκη επέκτασης -> ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΛΑΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

➔ 2000 επανέκθεση ελληνικών συλλογών που εστιάζει στην ιστορική και πολιτισμική συνέχεια του ελληνισμού...

➔ ΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΛΗΒΟΡΙΑΣ <https://www.blod.gr/speakers/deliborrias-aggelos/>

ΙΔΡΥΜΑ Ν.Π. ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ – ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ - - - <https://cycladic.gr/>

Το μόνο μουσείο ΝΠΙΔ κατεξοχήν αρχαιολογικού περιεχομένου – από την επικράτεια
Η Ντόλλη Γουλανδρή δώρισε σε αυτό τη συλλογή της

Πυρήνας: τα έργα αρχαίας ελληνικής και κυρίως κυκλαδικής τέχνης

ΑΔΕΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΕΩΣ ΜΕ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ τα οποίας δια της
καταρτίσεως αρχαιολογικής συλλογής σας θέλετε προσφέρει εις την Πατρίδα σας.

Η Αρχαιολογική Υπηρεσία ξεκινάει την καταγραφή και μελέτη της συλλογής η οποία
πρωτοδημοσιεύεται το 1968 και έπειτα εκτίθεται στο Μπενάκη και περιοδεύει ανά τον
κόσμο 1979-1984.

Το Μουσείο ιδρύεται με νομο του 1986 = φορολογικές απαλλαγές υπέρ του Ιδρύματος και **1988** τελική ονομασία – 1999
επέκταση στη νεότερη και σύγχρονη τέχνη

Επιβράβευση τέτοιων πρωτοβουλιών, «**νέα προσπάθεια αξιοποίησης αρχαιολογικών θησαυρών χάριν του ελληνικού λαού**»,
επίκληση εθνικών θεμάτων... «ελληνικότητα του χώρου του Αιγαίου από αρχαιοτάτων χρόνων»

Το ΙΔΡΥΜΑ Γουλανδρή– ΜΟΥΣΕΙΟ Κυκλαδικής Τέχνης

αποτελεί ΝΠΙΔ, υπό την εποπτεία των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού, ΑΛΛΑ απολαμβάνει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια

Στόχος του η μελέτη, προβολή και διάδοση της ελληνικής τέχνης (προϊστορική έως και σύγχρονη)

ΠΩΣ; = έκθεση της συλλογής, διαλέξεις, δημοσιεύσεις, αναπαραγωγές έργων τέχνης, εκθέσεις, υποτροφίες κλπ

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ Ιδρυματος: 100.000\$ τμήμα της δωρεάς, κληρονομίες, δωρεές, πωλήσεις, δικαιώματα κλπ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ: 7μελές συμβούλιο – οι πράξεις του ΔΕΝ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΓΚΡΙΣΗ από οποιαδήποτε αρχή

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1. Το σύνταγμα προστατεύει την πολιτιστική κληρονομιά, το να είναι ένα ίδρυμα υπο έλεγχο μόνο για το αν αποκλίνει από τον σκοπό του από το ΥΠΠΟ είναι νόμιμο;;

Το καταστατικό και ο κανονισμός λειτουργίας του Μουσείου δεν επιτρέπουν την εισαγωγή κι εξαγωγή αλλά και αγορά αρχαιοτήτων, όπως και ο Νομος.

2. Σε ποιον ανήκει η κυριότητα των αρχαίων των μουσειακών συλλογών του Ιδρύματος;;

Θεωρητικά στο Κράτος ΑΛΛΑ αν αυτό ισχύει τότε και η κα Γουλανδρή ΔΕΝ είχε ποτέ αποκτήσει την κυριότητα των αρχαίων που δώρισε στο Κρατος αλλά μόνο της κατοχή τους (για αυτό και μεταβιβάστηκαν). Το Ιδρυμα ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΑΛΛΑ ΚΑΤΟΧΟΣ των αρχαίων των συλλογών του, εκτός από όσα εισάγονται νόμιμα από το εξωτερικό

3. Ρόλος αρχαιολογικής Υπηρεσίας;; Στο Μ. Μπενάκη υπήρχε ρήτρα για εκπροσώπηση από την ΑΥ στα όργανα διοίκησης του μουσείο, στο Μ. Κυκλαδικής Τέχνης δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο. ΑΛΛΑ το ΜΚΤ ΔΕΝ επιχορηγείται από το Κράτος... Παραχωρήθηκε προς χρήση το Μέγαρο Σταθάτου από το Δημόσιο αλλά τα βασικά έσοδα του Μουσείου προέρχονται από δωρεές και το Πωλητήριο

Το 1996 ιδρύεται στη Νέα Υόρκη το Cycladic Art Foundation (Onassis Cultural Center 1999-2000...)

Οι συλλογές εμπλουτίζονται με αγορές – ειδικά σε δημοπρασίες του εξωτερικού – και δωρεές

«Θησαυρός της Κέρου» - - καθηγητής Ερλενμαιορ - - P. Preziosi - - Sotheby's & Christies

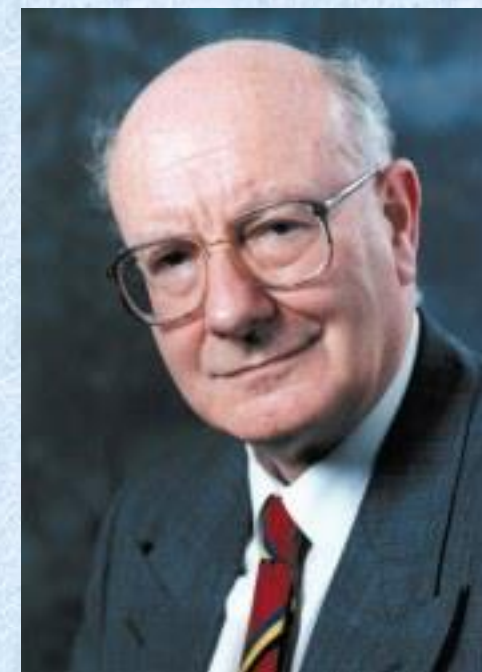
Colin Renfrew

Χ. Ντούμας, Φ. Ζαφειροπούλου, Κ. Τσάκος

NEIL BRODIE

<http://traffickingculture.org/people/neil-brodie/>

“Culture without context”

Βαθμιδωτή πυραμίδα IN THE JEWEL-BRIGHT
SEA HOLDS AN ANCIENT MYSTERY.

Κέρος και Δασκαλιό

‘βαθμιδωτή πυραμίδα’

<https://www.mixanitouxronou.gr/to-mystiriodes-nisaki-roy-allaxe-ta-dedomena-tis-proistorias-sto-aigaio-national-geographic/>

ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

με αφορμή την προέλευση των αντικειμένων της συλλογής και τη μετέπειτα μετατροπή της σε μουσείο

Πρόταση δια νόμου απαγόρευσης ίδρυσης νέων ιδιωτικών αρχαιολογικών μουσείων (δεοντολογία, νομοθετική πολιτική και συνταγματικότητα)

Αρχικά, στη διαβούλευση του νόμου 2002 υπήρχε ρητή διαταγή που απαγόρευε την ίδρυση ιδιωτικών αρχαιολογικών μουσείων ΑΛΛΑ το 2001 αποσύρθηκε προκαλώντας έντονη αντίδραση του ΣΕΑ

➔ Κράτος και αρχαιολογικά μουσεία, σχέση αποκλειστικότητας

➔ Το 2002 ο νόμος επιβεβαιώνει ότι ανήκει στο ΚΡάτος η κυριότητα των αρχαιοτήτων ΑΛΛΑ δεν συνδέει την διαφύλαξή τους με ιδιωτικές η δημόσιες συλλογές

Άδεια από το ΥΠΠΟ, κατοχή, αναγνώριση συλλεκτών...

Το σύνταγμα τονίζει την ενθάρρυνση της τέχνης επιστήμης κι έρευνας ➔ συνταγματικά επιτρεπτό

Συλλέκτες και αρχαιοκαπηλία – λαθρανασκαφή

ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ όλων από επιστήμονες ή/και το Κράτος, εντός κι εκτός συνόρων

Ενδιαφέρον για τα Κυκλαδικά Ειδώλια ήδη από τις αρχές του 20^{ου} αι (Σύγχρονη Τέχνη - πχ αφαιρετική γλυπτική Brancusi)

→ συστηματική σύληση και μαζική κατασκευή πλαστών, πρωτοφανής καταστροφή αρχαιολογικών δεδομένων

10% από τα 1600 ειδώλια σε ιδιωτικές συλλογές έχουν γνωστή προέλευση !!!!

Κριτική για το ζεύγος Γουλανδρή από τον R. Elia με αφορμή το βιβλίο του C. Renfrew ΓΙΑΤΙ:::

Επικριτικός και στους μελετητές αντικειμένων δίχως προέλευση ΓΙΑΤΙ:::

-- C. Renfrew 1993, *Collectors are the real looters, Archaeology (May/June): 16f.*

- - Gill & Chippindale 1993 *Material and intellectual consequences of esteem for Cycladic figurines, American Journal of Archaeology 97: 601-59.*

ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

ΑΝΤΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ ΣΥΛΛΕΚΤΩΝ

- 1. *If you give us the stuff we want we'll stop buying dodgy items***
- 2. *"If you don't guard the sites properly, stuff will be stolen"***
- 3. *Archaeologists must sort out foreign social problems to curb looting***
- 4. *Collectors pride themselves that by buying artefacts dug out of foreign sites they are doing their little bit to solve the problems of world poverty (but see Brodie 1998), as well as giving the displaced artefacts a "good home"***

Renfrew για ζεύγος Γουλανδρή:

- Η ζημιιά είναι ίδια στα αρχαιολογικά δεδομένα
- Αλλα η ελληνική κυβέρνηση ουσιαστικά νομιμοποίησε αυτήν την ιδιότητα του συλλέκτη και έπειτα την ανέδειξε ως μουσείο
- Αμφιβάλλει κατά πόσο θα πρέπει να αγνοούνται επιστημονικά αρχαιότητες δίχως γνωστή προέλευση
- Ναι, να συζητηθεί η ηθική διάσταση του «συλλέγειν» και ο τρόπος εκτίμησης των έργων (βλ. υψηλές τιμές)

- ΛΥΣΕΙΣ???
- Να εμπλουτιστούν οι συλλογές των μουσείων χωρών εισαγωγής/αγοράς αρχαίων ΠΩΣ???? ΔΑΝΕΙΑ και αναγνώριση Πατριωτικού έργου... βλ. Γουλανδρή και Πιερίδη

- ΗΘΙΚΟΙ συλλέκτες: θα συνεργάζονται με το κράτος και δεν θα αποδέχονται προϊόντα λαθρανασκαφών...

- ΚΑΙ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ?
- Ναι μεν η άδεια δημιουργίας ιδιωτικών μουσείων έχει βάση, καθώς αποσκοπεί στην καταπολέμηση της παράνομης ανασκαφής ΑΛΛΑ δεν συμβάλει στην αποτροπή της παράνομης εξαγωγής αρχαίων, ούτε στη λαθρανασκαφή

- Αν όμως πούμε ΌΧΙ ουσιαστικά κλείνουμε την πόρτα σε μια κοινωνία που θέλει να συμμετέχει με κάθε τρόπο στη διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς

- ΑΥΤΕΝΕΡΓΕΙΑ κι ΕΥΕΛΙΞΙΑ vs ΚΡΑΤΙΚΗ ΑΣΦΥΞΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΗ οικογένειας Μητσοτάκη

ΜΕ ευρήματα λαθρανασκαφών, πρωτοπαρουσιάζεται σε έκθεση στο Μ. Γουλανδρή

Αναγνωρίστηκε από το Κράτος το 1979 και εν τέλει παραχωρήθηκε με συγκεκριμένους όρους στο Δημόσιο με Δωρεά
Από το 2000 εκτίθεται στο Μ. Χανίων

Επιστρέφουν στο κράτος τα αρχαία της συλλογής Μητσοτάκη

Μπορεί ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης να δώρισε τη συλλογή του στο ελληνικό κράτος, εκείνο όμως χρειαζόταν, έστω και τυπικά, να αποφασίσει εάν την

αποδέχεται. Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, με απόφασή του στις 25 Απριλίου, προέβη στην αποδοχή της δωρεάς

<https://www.xalkidikipolitiki.gr/2019/04/21/syllogi-i-lampropoyloy-archaiologiko-moyseio-polygyroy/>

<https://www.kathimerini.gr/190910/article/epikairothta/kosmos/kai-gia-arpagh-arxaiwn-kathgoreitai-o-valntxaim>

Συλλογή Λαμπροπούλου – Μ. Πολυγύρου, Χαλκιδική – εγκαίνια Μάρτιος 2019

“Ένας συλλέκτης και ένας αρχαιολόγος από το παρελθόν συνομιλούν σε χρόνο μέλλοντα. Η Αρχαιολογική Συλλογή Ιωάννη Λαμπρόπουλου”.

Ιωάννης Λαμπρόπουλος - - Ηρακλής Λαμπρόπουλος - - Χαράλαμπος Μακαρόνας

A CYCLADIC MARBLE RECLINING FEMALE FIGURE

NAME-PIECE OF THE SCHUSTER MASTER,
EARLY CYCLADIC II, CIRCA 2400 B.C.

Price realized: **USD 16,882,500**
Dec 2010, New York, Rockefeller Center
World auction record for a Cycladic figure

TORSE DE FAUNE DANSANT EN MARBRE

ART ROMAIN, CIRCA IER SIECLE AVANT J.C.

Price realized: **EUR 2,897,500**
Jun 2016, Paris

AN ATTIC RED-FIGURED KYLIX

ATTRIBUTED TO DOURIS, CIRCA 480-470 B.C.

Price realized: **USD 10,575**

Dec 2000, New York, Rockefeller Center

World auction record for an Attic red-figured vase

Christies.com

An Attic red-figured column krater. Attributed to the Boreas Painter, circa 470-460 B.C. 18¼ in (46.4 cm) high. Estimate: £7,000-9,000. This lot is offered in [Antiquities](#) on 6 December 2016 at Christie's in London, King Street